स्वागतम्

स्थानीय तहका असल अभ्यास र सिकाई सम्बन्धी अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम

मधुवन नगरपालिका

को प्रस्तुती

बर्दिया जिल्ला, लुम्बिनी प्रदेश

मितिः- २०८१।११।८, ९ र १०

(भैरहवा, रुपन्देही)

<u>प्रस्तुतकर्ताः-</u>

नारायण बहादुर बिष्ट

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिचय

1. स्थापना :-२०७३ साल फाल्गुन २७ गते ।
2. समाहित गाविस :- साविक सानोश्री, ताराताल , सुर्यपटुवा र ढोढरी सहित ४ गा.बि.स. ।
3. भौगोलिक अवस्थिति :-
   - पुर्व - बारबर्दिया नगरपालिका, पश्चिम - राजापुर नगरपालिका र भारत देश, उत्तर - ठाकरबाबा नगरपालिका र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण - भारत देश ।
   - अक्षांश २६० २१' उत्तर देखि २९० ७' उत्तर सम्म र देशान्तर ८०० २१' पूर्व देखि ८१० १०' पूर्व सम्म ।
   - समुन्द्र सतहबाट उचाई १७५ मिटर ।
4. क्षेत्रफल :-१२९.७३ वर्ग कि.मि. ।
5. जनसंख्या :- महिला- २७४२९, पुरुष –२३३१०, जम्मा- ५०७३९, घरधुरी- १२४४४, जनघनत्व- ३९१/वर्ग कि.मि.
6. आर्थिक अवस्थाः कृषि, पशुपालन, मत्स्यपालन, उद्योग, सेवामुलक व्यवसाय, निर्माण सामग्री, होटल, पर्यटन ।
7. शैक्षिक अवस्था :
   - साक्षरता दरः- महिला- ७१.२ प्रतिशत, पुरुष- ८२.९ प्रतिशत, औषतः- ७६.५ प्रतिशत ।
   - सामुदायिक विद्यालय -२७ वटा, संस्थागत विद्यालय -११ वटा, जम्मा – ३८ वटा ।
8. सामाजिक सांस्कृतिक :-
   - अधिकांश मानिसहरु हिन्दु धर्म मान्दछन भने बौद्ध, मुस्लिम, इसाई धर्म मान्नेहरु पनि रहेका छन ।
   - मुख्य रुपमा थारु, ब्राहमण, क्षेत्री, मधेशी, दलित, गुरुङ्ग, मगर, नेवार लगायत जातजातीको बसोबास रहेको छ।
   - यस नगरपालिका भित्र मठमन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद जस्ता धार्मिक स्थलहरु रहेका छन् ।
   - मुख्यतया दशै, तिहार, छठ, माघेसंक्रान्ति, होली, तिज, अतवारी, ल्होसार, इद, क्रिस्मस डे जस्ता चाडपर्वहरु मनाइने गरिन्छ ।

स्थानीय तहको समग्र अवस्थाको विवरण

सि.नं	विवरण	अवस्था
१	जनशक्ति व्यवस्थापन	क. जम्मा स्वीकृत दरवन्दी: ४७ पदपूर्तिः ३२ रिक्तः १५ ख. कर्मचारी समायोजन पश्चात O & M सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन स्वीकृत नभएको ।
२	प्रशासकीय भवन र पहुँच	क. प्रमुख प्रशासकीय भवनः वनेको । ख. आफ्नै वडा कार्यालयः भएको वडा संख्या: ९ नभएको वडा संख्या 0 ग. वडा केन्द्रसम्म सडक पुगेको वडाको संख्या:- ९ नपुगेको वडा संख्या 0
३	कानून निर्माणको अवस्था	क. ऐनको संख्याः २५ ख. नियमावलीको संख्याः १ ग. कार्यविधि/मापदण्ड/निर्देशिकाको संख्याः ५५
४	विभिन्न योजना तथा दस्तावेज निर्माणको अवस्था	क. आवधिक योजनाः बनेको (प्रथम) । ख. वार्षिक बजेटसँगै तोकिएको ढाँचा अनुरुप मध्यमकालिन खर्च संरचनाः बनेको । ग. स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरणः नबनेको । घ. भूउपयोग योजनाः नबनेको । ङ. स्थानीय भवन निर्माण मापदण्डः नबनेको । च. राजस्व सुधार कार्ययोजनाः बनेको । छ. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः नबनेको ।

स्थानीय तहको समग्र अवस्थाको विवरण

सि.नं	विवरण	अवस्था
५	स्थानीय तहको मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन प्रणालीको प्रयोग	क. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनको प्राप्ताङ्क ९३.५ ख. स्थानीय तहको वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कनको प्राप्ताङ्क ८०.५ ग. मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको प्रगति अनुगमन प्रणालीमा विवरण प्रविष्टीः भएको
७	न्यायिक समिति सम्वन्धी	क. दर्ता भएका उजुरी/गुनासो संख्याः ९७ ख. कारवाही वा फछर्यौट भएका उजुरी संख्याः ७५ ग. कारवाही वा फछर्यौट भएका मध्ये पुनरावेदनमा गएका संख्याः 0
८	वेरुजु सम्वन्धी	क. आ.व. २०८०/८१ सम्मको कायम कुल वेरुजु रकम (रु. हजारमा)२१८७७० ख. आ.व. २०८०/८१ मा फछर्यौट भएको वेरुजु रकम (रु. हजारमा) - (फछर्यौट प्रतिशतः -) ग. आ.व. २०८१/८२ मा फछर्यौट गर्नुपर्ने कुल वेरुजु रकम (रु. हजारमा) २१८७७०
९	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	क. दमकल सेवाको उपलब्धताः आफ्नै/अन्य स्थानीय तहसँगको सहकार्य/व्यवस्था -भएको। ख. फोहोर प्रशोधन केन्द्र: नभएको। ग. स्यानीटरी ल्याण्डफिल साईटःभएको।

स्थानीय तहको समग्र अवस्थाको विवरण

	विवरण	अवस्था
१०	सेवा प्रवाह, पारदर्शिता र जवाफदेहिता	क. अनलाईन मार्फत प्रदान गरिएको सेवाको संख्याः ८ (डिजीटल गभर्नेन्स फ्रेमवर्कले तोकेका मध्ये) ख. नागरिक वडापत्रः भएको ग. सूचना अधिकारीः तोकेको घ. गुनासो व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण र सामाजिक परीक्षणको लागि कानूनी व्यवस्थाः भएको ङ. निगरानी निकाय तथा कार्यालयमा प्राप्त उजुरी/गुनासो संख्या 0 फछ्यौंट संख्याः 0
११	अभियानमूलक कार्यक्रम	क. वालमैत्री स्थानीय तह घोषणा भएको वडाको संख्याः 0 मध्ये 0 (सवै वडा घोषणा भएको भए सो उल्लेख गर्ने) ख. पोषणमैत्री स्थानीय तह घोषणा भएको वडाको संख्याः 0 ग. वालश्रम मुक्त स्थानीय तह घोषणा भएको वडाको संख्याः 0

आर्थिक वर्ष (२०८०/८१) को खुद आम्दानी र खर्चको विवरण

रकम रु. हजारमा

स्रोतको किसिम		खुद प्राप्त भएको	खर्च	खर्च प्रतिशत
वित्तीय समानीकरण अनुदान	सङ्घ	१२५६४३	८२०१०.४४	६५.२७
	प्रदेश	७५३३.७५	१०६६.०८	१४.१५
सशर्त अनुदान	सङ्घ	२५६१५०.२५	२३०५२०.५१	८९.९९
	प्रदेश	१२६७९.७८	११३७२.३६	८९.६९
समपुरक अनुदान	सङ्घ	३२५०	३२५०	१००.००
	प्रदेश	१२०००	६६२३.५७	५५.२०
विशेष अनुदान	सङ्घ	१००००	६८२८.७६	६८.२९
	प्रदेश	४०००	३५८७.९१	८९.७०
राजश्व बाँटफाटबाट प्राप्त		११६८५७.२०	१०८९०१.६२	९३.१९
रोयल्टी		२४५००	२३८६१.५०	९७.३९
आन्तरिक स्रोत (स्थानीय तहको राजस्व अधिकार भित्रको मात्र)		२३४७७.३७	२३४७७.३७	१००.००
ऋण				
अन्य (अ.ल्या. भए खुलाउने)		४०५३०.६९	४०५३०.६९	१००.००
जम्मा		६३६६२२.०४	५४२०३०.८१	८५.१४

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को मुख्य उपलब्धीहरु

सि. नं	सूचक	वेसलाईन (आ.व. २०७९/८० सम्मको अवस्था)	आ.व. २०८०/८१ को प्रगति	आ.व. २०८०/८१ को सम्मको अवस्था
१	स्थानीय तह भित्र निर्मित स्थानीय सडक (कालोपत्रे) कि.मी.	४४.८४	३.८६	४८.७
२	स्थानीय तह भित्र निर्मित स्थानीय सडक (खण्डास्मित) कि.मी.	३०९.९३	११.६५	३२१.५८
३	स्थानीय तह भित्र निर्मित स्थानीय सडक (धुले) कि.मी.	१३.३४	८.१५	२१.४९
४	स्थानीय सडक पुल निर्माण (संख्या)	२	०	२
५	झोलुङ्गे पुल निर्माण (संख्या)	४	०	४
६	सिंचाई कुलो निर्माण (कि.मी.)	५	१२	१७
७	सिंचाई सुविधा पुगेको जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)	३०३६	३०३६	३०३६
८	स्थानीय तहमा दर्ता/सूचीकृत भएका उद्योग/फार्मको संख्या	२३१	८३	३१४
९	सामुदायिक विद्यालयको (माथिल्लो तहमा भर्ना हुन योग्य हुनेगरी) SEE उत्तिर्ण दर	२७.५०	३०.५७	
१०	आधारभूत तहको खानेपानी पुगेको घरधुरी प्रतिशत	९०	९५	
११	आधारभूत तहको सरसफाई पुगेको घरधुरी प्रतिशत	८५	८८	
१२	रोजगार सूचना केन्द्रमा सूचीकृत वेरोजगारको संख्या	२२५६	२२४०	

विषयक्षेत्रगत विनियोजन र खर्चको अवस्था

रकम रु. हजारमा

सिनं	विषय क्षेत्र	वार्षिक विनियोजित बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	आर्थिक विकास	३१७८३	१६४९९.९२	५१.९१	
२	सामाजिक विकास	३११८७६.९१	२६१७०२.८५	८३.९१	
३	पूर्वाधार विकास	२८१२६५	१४९०३८.३०	५२.९९	
४	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	४०००	२५००	६२.५०	
५	सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास	१५२२६६.९१	१२३२६२.७५	८०.९५	
	जम्मा	७८११९१.८२	५५३००३.८२	७०.७९	

स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको विवरण

बजेटको आधारमा:

क्र.सं.	बिबरण	आ.व. २०८०/८१ को योजना संख्या
१.	५० लाख भन्दा बढी बजेटको आयोजना	९
२.	२५+ देखि ५० लाखसम्मको आयोजना	२२
३.	५+ देखि २५ लाखसम्मको योजना	४६
४.	५ लाखसम्म बजेटको आयोजना	१८८
	जम्मा	२६५

कार्यान्वयन तह/क्षेत्रको आधारमा:

क्र.सं.	बिबरण	आ.व. २०८०/८१ को योजना संख्या
१.	गाउँ/नगरपालिका स्तरीय	१३४
२.	वडास्तरीय	१३१
	जम्मा	२६५

योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि:

क्र.सं.	बिबरण	आ.व. २०८०/८१ को योजना संख्या
१.	उपभोक्ता समिति मार्फत	१८२
२.	निर्माण व्यवसायी मार्फत	२२
३.	अन्य	१८९
	जम्मा	३९३

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पादित उल्लेखनीय कार्यहरु

१.सामुदायिक पशु चौपाया व्यवस्थापनको लागि समिति गठन मार्फत सामुदायिक पशु नियन्त्रण तथा गौशाला व्यवस्थापन गरेको ।

२.जंगली जनावरको क्षती न्यूनिकरण तथा राहत वितरणका कार्य गरेको । साथै बाघको आक्रमणबाट मृत्यक व्यक्तिका परिवारलाई राहत स्वरुप प्रतिव्यक्ति रु.७५ हजार वितरण गर्ने गरेको ।

३.वडा वडामा प्राविधिक घर घरमा सेवा कार्यक्रम मार्फत कृषि तथा पशुसेवा उपलब्ध गराईएको ।

४.मधुवन-३ मा आलु र मधुवन -१ र २ मा तोरी पकेट क्षेत्र घोषणा गरी सो क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरेको र कृषकलाई साझेदारी कार्यक्रममा सहभागी गराईएको ।

५.नगर खेलकुद समिति गठन भई खेल क्षेत्रको प्रवर्धनमा उल्लेखनिय कार्यहरु सम्पादन भएको ।

६.विद्यालय कर्मचारी र शिक्षकहरुको तलब भत्ता मासिक रुपमा भुक्तानी गरेको ।

७. आफ्नै प्रमुख प्रशासकीय भवन र वडा कार्यालय भवनबाट सेवा प्रवाह भईरहेको ।

उल्लेखनिय कार्यहरु मध्ये अनुकरणीय कुनै एक अभ्यासको विस्तृतीकरण

१.असल अभ्यासको नाम :- गौशाला व्यवस्थापन ।

२.पूर्व अभ्यास तथा अनुभव :-

२.१ निश्चित क्षेत्रमा गोठ निर्माण भई काठ/तार छेकबारमा मात्र पशु चौपाया व्यवस्थापन गरिएको र कम संख्यामा पशु हेरालु राखिएको ।

२.२ बाली नालीको विनास हुने गरेको ।

३. परिवर्तन भएको मुख्य पक्षहरु :-

३.१ टहरो (गोठ प्लाष्टर सहित) टिनको छानो र दानापानी खाने डुंड सहितको ४ वटा संरचना निर्माण ।

३.२ पशुचौपाया रेखदेख गर्ने दस जना पशु हेरालुको व्यवस्था गरिएको ।

४. नयाँ Intervention पछि लाभग्राहीले महसुस गरेको परिवर्तन :-

४.१ कृषि बाली नालिको संरक्षण तथा कृषि उपजको उत्पादनमा वृद्धि भएको ।

४.२ पशुचौपायाको कारण हुने सडक दुर्घटनामा उल्लेखनिय कमि भएको ।

४.३ पशु हेरालुको व्यवस्था हुँदा रोजगारी सिर्जना भएको ।

५. अन्य स्थानीय तहको लागि सुझाव, मुख्य सिकाई :- धार्मिक स्थल नजिक गौशाला स्थापना हुँदा प्रभावकारी हुने ।

६. भावी योजना: गौशाला व्यवस्थापनको गुरुयोजना बनाउने ।

स्थानीय तहले अनुभूत गरेका प्रमुख समस्या

१. मानव–वन्यजन्तु द्वन्द्व ।
२. बाढी तथा डुबान ।
३. दक्ष जनशक्तिको कमी ।
४. साना टुक्रे आयोजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा समस्या भएको ।
५. ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि आदी कानून कार्यान्वयनमा समस्या भएको ।

सङ्घीय सरकारसँग अपेक्षा

१.जंगली जनावरबाट हुने क्षतिको न्यूनिकरणका लागि ठुला पूर्वाधार संरचना निर्माणका लागि सहयोग ।

२.कर्मचारी क्षमता विकासका कार्यक्रम सम्बन्धित स्थानीय तहमा नै सञ्चालन हुनुपर्ने।

३.आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट र बजेट विनियोजन गर्दा स्थानीय तहसँग समेत समन्वयन ।

केही फोटाहरु

मधुवन नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय सानोश्री, बर्दिया
पशुपालनमा नमुना बन्दै
मधुवन नगरपालिका

स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास शाखा
ढोढरी स्वास्थ्य चौकी

केही फोटाहरु

केही फोटोहरु

केही फोटोहरु

केही फोटोहरु

केही फोटोहरु

केही फोटोहरु

धन्यवाद ।